

Barış Odaları

Ülke yol ayrımındaymış; okumaya, yasaları öğrenmeye, düşünmeye gerek yokmuş! Nasıl olsa halk yerine düşünen bir Prens varmış...

□ Mavisel YENER

Masallar Ülkesi'nde tuhaf şeyler oluyor. Yıllardır kapalı olan Kuyu'nun çevresinde garip bir gölgenin görülmesinin ardından Prens Hortim ortadan yok oluveriyor. Üstelik, ülkeyi esrarengiz bir sis esir alıyor. Dahası, büyük bisiklet yarışının başlamasına iki gün kalmış... Masallar Ülkesi'nin küçük cadısı Şeroks, yepyeni bir serüveniyle kapımızı çalıyor.

Masal Ülkesi'nin yıllardır kullanılmayan Barış Odaları'nda bulunması gereken üç kitaptan biri kayıp. Prens Hortim'in kraliyet yüzüğü odalardan birinde unutulmuş. Bütün bu tuhafıkların nedenini araştırmak için küçük cadı Şeroks'un yardımı gerekiyor.

Barış Odaları, Prens Hortim tahta yeni çıktığında kurulmuş. Açılışı büyük umutlarla yapılmış. Başlangıçta çok ilgi görmüş, anlaşmazlığa düşen herkese uzlaşma olanağı sağlamış. Daha önce kavgalarını, küskünlüklerini yok etmek için korkuyunun başına giden insanlar artık sorunlarını Barış Odaları'nda çözmeye başlamışlar. Orada çözümlenen anlaşmazlıklar ışığında üç kitap yazılmış: Susma Konuş, Önce Kendine Sor, Başkasını Anlamak. Saray bilgilerinin yazdıkları bu kitaplar, ülke halkı için daha da yol gösterici olmuş. Dört barış odasına da bu kitaplar konulmuş. Günlerden bir gün, ülkenin iki büyük ailesi, anlaşmazlıklarını bu odalarda çözmeyi reddedince araya Prens Hortim girmiş ve ailelerin arasını yumuşatmış. O günden sonra halk, odalar yerine Prens Hortim'e başvurmaya başlamış. O da arabuluculuk görevini yavaş yavaş üstlenmiş. Masallar Ülkesi halkına bu iş pek rahat gelmiş. Artık hiçbir sorunlarını kendileri çözmeye uğraşmıyor, hemen Prens Hortim'e gidiyorlarmış. Barış Odaları'ndaki kitapları okumaya da gerek yokmuş, yasaları öğrenmeye de, düşünmeye de... Nasıl olsa halk yerine düşünen bir Prens varmış!

Minik cadı Şeroks ve arkadaşları Kaybolan Prens'i ararken bir yandan da Masallar Ülkesi'nde yaşanan gelişmelere tanık oluyorlar. Aslı Der, serinin diğer kitaplarında olduğu gibi, okurlarına yalnızca heyecanlı bir macera sunmakla kalmıyor aynı zamanda onları düşündürüyor.

POTURAS, BİREYLERİN YAŞAM BİÇİMLERİNE KARIŞMAYA BAŞLAMIŞTIR...

Masallar Ülkesi önemli bir yol ayrımına gelmiştir; halkı her şeye kolayca inandırabilen aç gözlü, hırslı Poturas yönetimi ele geçirmek üzeredir. Halk çıldırmış haldedir, birbirine saldırmaya hazırdır. Poturas, bireylerin yaşam biçimlerine karışmaya başlamıştır bile, fakat ne yazık ki bireyler bunun ayrımında değildir,

çünkü sorgulama yeteneklerini yitirmişlerdir. Dahası, Poturas'a "Kurttarıcı" gözüyle bakarlar. Prenslere onlara her zaman "şunu yap, bunu yapma" diye akıl vermiş, bilinçsizce de olsa, yaratıcılıklarının önüne duvar çekmiştir. Yaratıcı bireylerin bütün "yap ve yapma"ları

eritmeye, özgürlüğün sonsuz alanında nefes almaya gereksinimleri vardır. Geçmişteki hatalı tutumlar nedeniyle düşünce tembelliğine alışan, yaratıcılığı unutan bu halkı kim uyandıracak, kolay olacak mı, göreceğiz...

Küçük cadı Şeroks'un dediği gibi "Her insan kendi masalını kendi yazıyor ve hepimizin masalı farklı bitiyor." Ama yine de, unutmamalı ki masal diliyle yazılmış bu fantastik roman bize aslında gerçeğin tuvalinden görüntüler yansıtıyor. İyi yazılmış fantastik yapıtların bir ayağı gerçekte, diğeri düşte olmalı, tıpkı Barış Odaları'ndaki gibi.

Küçük cadı Şeroks'un bozduğu hain planın ardından, Prens Hortim'in itiraf ettikleri, kendisiyle yüzleşmesi, halkından özür dilemesi, yaptığı vicdan muhasebesi, kurgunun arkasında bir yerlerde duran "bizi biz yapan değerlerimiz" konusunda çocukları düşündürülecek. "Barış Odaları" işlemeliydi... Adil ve vicdanlı insanların yetişmesine yardım etmeliydi. Her işe burnumu sokmamalıydım. Sanki ben herkesten üstünmüşüm gibi tek başıma aklınız olmaya, adalet dağıtmaya kalktım. Yanlışımı bu açıklıkta anlamışken, nasıl bakarım halkımın yüzüne?"(s.145)

Romanda dikkat çeken bir başka nokta, prenses Foreri'nin karakter gelişimi. Eşi kaybolunca kızgın ve sinirli olmayı seçen Foreri, ülkesini yönetmesi gerektiğini fark ettiği andan itibaren bambaşka bir kimliğe bürünür. Artık öfke kontrolü yapmaya başlamıştır. Uzun kabarık etekli giysilerden kurtulur, etek ve ceket giymeye başlar. Eşinin yokluğunu hissettirmemek için elinden geleni yapan güçlü bir kadındır artık. O arada Foreri, âkil insanları (bilgeleri) toplar. Gerçi, âkilerden kimisinin aklından zoru olduğu sonradan ortaya çıkacaktır! Foreri'ye destek olmak yerine köstek olacaklardır.

Barış ve uzlaşma sözcüklerinin tek başlarına bir anlamı olmadığını, bu anlamın yaratılması gerektiğini başarıyla satır arasına saklıyor Aslı Der. Anlamı, ancak onları yaratırsak buluruz!

Şeroks, sözcüklerin gücünü kavramıştır. Kraliçe sözcüğünün etkisinin prenses sözcüğünden daha güçlü, kral sözcüğünün prens sözcüğünden daha etkili olduğunu bilir. O nedenle prens ve prensesin rütbelerini büyütür. Yine de, gerçek anlam varoluş, duygu ve eylemle bütünlenirse bir işe yarar.

Hızır sincap Kiklo, Alina, Yaşlı masalcı Lutta, Büyücü Timma gibi yan karakterler romana yalnızca renk katmakla kalmıyor, kurgunun güçlü yapısına büyük katkı veriyorlar. Komik isimlerine bakmayın, aslında her biri gündelik hayatın içinde görülebilecek tiplerin, duygusal, düşünsel özelliklerini yansıtıyorlar. Serinin ikinci kitabı Büyük Tuzak'ta da benzer bir yapı dikkat çekiyordu. Büyük Tuzak, Çocuk ve Gençlik Yayınları Derneği tarafından 2007'de Yılın Çocuk Romanı seçilmişti.

MASAL ÜLKESİ'NDE AKIL TUTULMASI YAŞANIYOR

Romanın başından sonuna değin Masal Ülkesi'nin sisler içinde oluşu elbette rastlantısal değil. Sis imgesiyle birlikte duyumsadıklarımız şu cümlelerde saklı: "Bir şeyi öğrenmek istiyorsan, kendini o şeyin tam ortasına atmalısın. Yani bizim durumumuzda sisin tam ortasına girmek doğru karar!" (s, 78) Çocuk okur, Şeroks'un cesaretine dikkatle baktığında kendi yansımaları görecektir. Bu görüntü, Şeroks ile özdeşim kurmasını sağlayacak. Okur kendini kahramanın yerine koyarak kitabın büyülü hayalhanesinin bireyi olacak. Huban Korman'ın nitelikli çizimleri de bu düş yolculuğuna eşlik edecek.

Çocuk kitaplarında eksikliğini duyduğumuz önemli bir konu var. Yazarlar anlatacakları olayları dış gerçeklikten alıyor fakat onu dönüştürmeden, metinsel gerçeği yeniden kurmadan, ham olarak çocuklara sunuyorlar. Diyecaksınız ki "yazan mı, yayımlayan mı bundan sorumlu?" Özellikle "yazan" diyorum "yazar" demiyorum! Herkes dilediğini yazmakta özgür. O nedenle yazana kızmamın kimse! Asıl sorun, o metnin yeni bir gerçeklik kurmadığının farkında olmayıp kitabı yayımlayan editörlerle yayınevlerinde. Bu konuyu ayrı bir yazıya bırakıp Barış Odaları'na dönelim. Barış Odaları, izlek bütünlüğü içinde pek çok farklı ilişkiye de değinen, dış gerçekliği yeniden kurgulayıp başarıyla metinsel gerçeğe dönüştüren bir roman. Geleceğin mimarı olan çocuklara, Masal Ülkesi'nde yaşanan akıl tutulmasını anlatan Aslı Der, diğer anlatıcılardan kendisini ayırtacak özgün bir kurgu, anlatım, bakış açısı yakalıyor. Keşke, sadece çocuklar değil, yetişkinler de okusa... ■

www.maviselyener.com

*Barış Odaları/ Aslı Der/ Resimleyen: Huban Korman/ Günışığı Kitaplığı/ 2014/ 208 s./ 9+

Aslı Der